

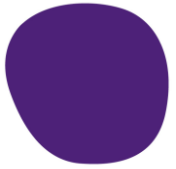
Ondersteuningsprofiel

# Yulius Onderwijs

2016/2019



**Yulius**  
Onderwijs



# Inleiding

In dit ondersteuningsprofiel beschrijft Yulius Onderwijs op welke wijze zij haar - speciale - leerlingen ondersteunt. Doel is daarmee voor ouders, reguliere scholen voor primair en voortgezet onderwijs, collega-scholen voor speciaal (basis)onderwijs en de samenwerkingsverbanden in ons werkgebied duidelijk te maken met welke ondersteuningsvragen zij bij Yulius Onderwijs terecht kunnen.

Yulius Onderwijs heeft te maken met een groot aantal samenwerkingsverbanden. We zijn aangesloten bij zeven samenwerkingsverbanden voor PO en zeven voor VO. Op het moment van schrijven van dit ondersteuningsprofiel bieden we echter onderwijs aan leerlingen uit een nog groter aantal samenwerkingsverbanden. Er is uit pragmatisch oogpunt gekozen voor één ondersteuningsprofiel voor heel Yulius Onderwijs. Gestreefd is om het profiel zo eenduidig te formuleren dat het voor elk samenwerkingsverband duidelijk is wat de toegevoegde waarde van Yulius Onderwijs kan zijn.

Indien gewenst kan er - in overleg met het samenwerkingsverband - een ondersteuningsprofiel van de betreffende locatie als addendum worden toegevoegd. Dit kan worden opgesteld conform de afspraken die gemaakt worden in het desbetreffende samenwerkingsverband.

Dit schoolondersteuningsprofiel is tot stand gekomen op basis van het schoolplan 2015-2018 'Samen werken aan passend onderwijs en de schoolgids en locatiegidsen van Yulius Onderwijs en diverse andere documenten en in afstemming met het strategisch beraad van Yulius Onderwijs en is, na advies van de MR, vastgesteld op 15 februari 2015. Genoemde documenten zijn te vinden op [www.yulius.nl/onderwijs](http://www.yulius.nl/onderwijs).



# Inhoud

1	Algemene gegevens	4
2	Ondersteuningsstructuur	9
3	Conclusies en ambities	17
4	Samenvatting	20
	Bijlage I: Onderwijslocaties van Yulius	21

# 1

# Algemene gegevens

## 1.1 Contactgegevens

Directie Yulius Onderwijs  
Kromhout 170  
3311 RJ Dordrecht  
T. 088-4056401  
E. Directie.onderwijs@yulius.nl  
BRIN-nummer: 01UC  
Algemeen bijzonder onderwijs

Servicecentrum Yulius Onderwijs (voor alle vragen met betrekking tot instroom, inschrijving en het aanvragen van toelaatbaarheidsverklaringen)

T. 088-4056410  
E. leerlingadministratie@yulius.nl  
E. bureau.instroom@yulius.nl

Zie voor een overzicht van de locaties van Yulius Onderwijs bijlage 1.

## 1.2 Onderwijsvisie / schoolconcept

Yulius Onderwijs biedt onderwijs aan kinderen en jongeren van vier tot ongeveer achttien jaar die door psychiatrische problematiek behoefte hebben aan extra ondersteuning bij het leren. Dit doen we dicht bij huis, of - als het niet anders kan - in een behandelcentrum of de meest passende voorziening voor speciaal onderwijs. Met onze specifieke kennis zorgen wij ervoor dat deze kinderen weer 'leren' leren. Onze 300 medewerkers doen dat op onze eigen locaties, maar ook door onze expertise in te zetten in het regulier onderwijs.

Vraag en aanbod in de regio stemmen we af met onze samenwerkingspartners.

### Identiteit

Yulius is een onderwijsinstelling op algemeen bijzondere grondslag: leerlingen met verschillende levensovertuigingen en sociale, culturele en etnische achtergronden zijn bij ons welkom. Wij leren onze leerlingen omgaan met deze verschillen, samenwerken en rekening houden met elkaar.

Elk kind verdient zijn eigen plek in de maatschappij. Wij leiden onze leerlingen op tot volwaardige burgers die op hun eigen manier een waardevolle bijdrage leveren aan de wereld om hen heen. Dat doen we door hen voor te bereiden op passend vervolgonderwijs of een plek op de arbeidsmarkt.

Wij geven kinderen les op een manier die past bij hun beperkingen en recht doet aan hun mogelijkheden.

## Cluster 4-onderwijs

Yulius Onderwijs heeft twaalf onderwijslocaties in de regio Zuid-Holland Zuid. Hier volgen 1279 leerlingen onderwijs (telling oktober 2014). Op zes locaties wordt uitsluitend onderwijs gegeven aan leerlingen die van een samenwerkingsverband passend onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben gekregen voor het speciaal onderwijs. Zij hebben vanwege psychiatrische problemen tijdelijk of structureel moeite om regulier onderwijs te volgen. Op de overige locaties zitten ook of uitsluitend leerlingen die naast het speciaal onderwijs een vorm van (dag)behandeling ontvangen, van Yulius of een andere zorginstelling. Denk hierbij aan Pameijer en Lucertis.

Onze leerkrachten en docenten hebben kennis van de doelgroepen en van hun psychopathologie en passen die kennis toe bij het lesgeven. Het didactisch handelen wordt afgestemd op de leerdoelen en -behoeften van de groep en de individuele leerling, waarbij er afwisselend groepsgewijs en individueel wordt gewerkt.

## Onze kernwaarden

Ons aanbod stemmen we af op de wensen van de klant en we volgen kritisch het resultaat van onze inspanningen. Steeds zoeken we naar de beste balans tussen opbrengst en de inzet van mensen en middelen.

Onze medewerkers hebben een passie voor hun vak. Ze zijn betrokken bij hun leerlingen zonder dat ze daarbij hun professionaliteit uit het oog verliezen. We zorgen ervoor dat onze medewerkers deskundig zijn. Kwaliteit staat bij ons hoog in het vaandel. Samen met collega-onderwijsinstellingen werken we vanuit een gezamenlijke kwaliteitsnorm.

## Onze kernwaarden

Wij zijn:

- Klantgericht
- Samenwerkingsgericht
- Resultaatgericht
- Professioneel
- Betrokken.

## 1.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen schooljaren

Mede gelet op de nieuwe kwaliteitswet voor het (v)so biedt Yulius Onderwijs onderwijs op de volgende niveaus:

So: van 4 t/m 13 jaar: werken aan de kerndoelen voor het speciaal onderwijs;

Vso: van 12 t/m 18<sup>1</sup> jaar: uitstroomprofielen arbeid en vervolgonderwijs<sup>2</sup>.

Yulius Onderwijs biedt in de regio Rotterdam op verschillende locaties onderwijs op het niveau van het basisonderwijs, praktijkonderwijs, vmbo-b, -k, -g en -t, havo en

<sup>1</sup> In principe plaatste Yulius Onderwijs leerlingen tot 18 jaar. Bij uitzondering kunnen leerlingen tot 20 jaar geplaatst worden.

<sup>2</sup> In principe is het niet mogelijk om binnen Yulius Onderwijs een uitstroomprofiel dagbesteding te volgen. Incidenteel kan het echter voorkomen dat een leerling wel met dit profiel uitstroomt.

vwo aan. Op niveau havo/vwo worden de vier profielen Cultuur & maatschappij en Economie & maatschappij, Natuur & Gezondheid en Natuur & techniek geboden. Examinering vindt plaats in samenwerking met het regulier onderwijs of via staatsexamens.

In de regio Dordrecht/Gorinchem biedt Yulius Onderwijs speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, vmbo-b, -k, -g en -t en havo. Ook in deze regio vindt het onderwijs plaats op verschillende locaties.

Het havo-onderwijs wordt aangeboden in de profielen Cultuur & maatschappij en Economie & maatschappij. Examinering vindt in de regio Dordrecht/Gorinchem plaats in samenwerking met het regulier onderwijs.

In bijlage 1 vindt u een overzicht van de locaties van Yulius Onderwijs met de geboden onderwijsniveaus.

### Kengetallen leerlingenpopulatie

Aantal ingeschreven leerlingen	2012-2013	2013-2014	2014-2015
<b>Totaal<sup>3</sup></b>	1112	1222	1.280
<b>VSO</b>	779	880	923
Waarvan residentieel	196	199	179
Waarvan extern	583	681	744
<b>SO</b>	333	342	357
Waarvan residentieel	97	111	98
Waarvan extern	236	231	259

### Examens

Steeds meer vso-leerlingen met uitstroomprofiel vervolgonderwijs willen en kunnen een diploma of deelcertificaten behalen. Tot op heden mag het speciaal onderwijs, en dus ook Yulius Onderwijs, niet zelf examineren. Wel kunnen leerlingen staatsexamen doen of een examentraject volgen in samenwerking met het volwassenenonderwijs of een reguliere school. Dat doen onze leerlingen met succes: jaarlijks stijgt het aantal leerlingen dat een diploma of één of meerdere deelcertificaten hun behaalt. In schooljaar 2014-2015 hebben 92 leerlingen examen gedaan op niveau vmbo-tl, havo of mbo 1. Van hen zijn 72 leerlingen geslaagd. 46 op niveau vmbo-tl en 25 op havo-niveau en één op niveau mbo 1. Het slagingspercentage ligt daarmee op 78,3 procent. Daarnaast hebben 70 leerlingen één of meer deelcertificaten behaald op vmbo- of havo-niveau. Een mooie prestatie van al onze leerlingen. We hebben dit bekroond met feestelijke diploma-uitreikingen op diverse locaties voor deze leerlingen en hun familie.

<sup>3</sup> uitgangspunt is de jaarlijkse 1 oktober telling

## Een veilige schoolomgeving

Naar aanleiding van de uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken onder onze leerlingen, hun ouders en onze medewerkers is Yulius Onderwijs gestart met één integraal en structureel (veiligheids)programma ontwikkeld, waarin de vele aspecten van sociale veiligheid samenkomen en verscheidene interventies worden gecombineerd in één breed programma. Het moet op school immers gaan over leren en ontwikkelen.

Sociale veiligheid houdt in dat ouders, leerlingen en leerkrachten samen een positief schoolklimaat creëren waarin gedragsproblemen worden voorkomen en gewenst gedrag wordt bevorderd. We werken voortdurend aan die veiligheid door middel van preventieve basisondersteuning en specifieke interventies.

Sociale veiligheid:

- begint met het maken van afspraken over doelen en omgang met elkaar vanuit betrokkenheid en wederzijds respect (preventieve basisondersteuning);
- geeft duidelijkheid over schoolregels en de gevolgen van ongewenst gedrag (specifieke interventies);
- bevat systematische gedragsregistratie, die zicht geeft op de ontwikkeling van leerlingen en vroegtijdig ingrijpen bij problemen mogelijk maakt.

*Onze visie op sociale veiligheid:*

- Leerlingen en medewerkers voelen zich veilig op school;
- Ouders, school, team en leerlingen zijn samen verantwoordelijk voor een veilig klimaat;
- Leerlingen en medewerkers hebben het vertrouwen dat zij zichzelf kunnen zijn. De omgeving biedt hier de rust en ruimte toe;
- We gaan respectvol met elkaar om en kijken op een positieve manier naar elkaar. Er wordt op onze school niet gepest;
- We gaan op een eenduidige manier om met conflicten en handelingsverlegenheid van de leerkracht;
- Ook de schoolregels per locatie zijn positief beschreven, met uitleg waarom de afspraken zo zijn. Daardoor is er duidelijkheid over wat mag en kan. Ook stellen we duidelijke grenzen, die we uitleggen;
- We gaan goed om met de onderwijsbehoeften van al onze leerlingen: belemmeringen worden weggenomen, probleemgedrag wordt ondervangen. We kunnen anticiperen op wat nodig is;
- Onze schoolgebouwen zijn transparant en prikkelarm ingericht;
- Medewerkers kunnen rekenen op rugdekking van het management ('backing');
- We houden ons aan deze afspraken, die zijn gebaseerd op algemene normen en waarden.

### Positive behaviour support

Om sociale veiligheid op alle locaties goed vorm te geven, heeft Yulius Onderwijs ervoor gekozen Positive Behaviour Support (PBS) in te voeren. PBS is geen kant-en-klare-methode met vastomlijnd patroon. Het is maatwerk, een manier van denken en werken die de kaders aanreikt voor een veranderingsproces, waarin op basis van visie, data en goede praktijken wordt gewerkt aan een positief leer- en leefklimaat voor iedereen in en om de school. Handelingsgericht werken en handelingsgerichte diagnostiek vormen daarbij het uitgangspunt.

Hoewel PBS Yulius Onderwijsbreed wordt ingevoerd, is het voor succesvolle implementatie op alle locaties van wezenlijk belang aan te sluiten bij de kenmerken, cultuur en behoeften van de locaties en gebruik te maken van wat al ontwikkeld is. Dat maakt dat de vorm van PBS op iedere locatie anders zal zijn.

PBS bestaat uit vijf pijlers:

1. Locatiebreed werken aan leren en gedrag op basis van gedeelde waarden.
2. Preventie staat centraal.
3. Positieve insteek.
4. Planmatige, systematische aanpak op basis van data.
5. Partnerschap met ouders en samenwerking met de keten (bijvoorbeeld met de zorg).

Ons doel is dat PBS in 2018 op alle locaties volledig is geïmplementeerd. Iedere locatie zal op haar eigen wijze de vijf pijlers vormgeven. De volgorde van de implementatie ervan zal daardoor verschillen.



# 2

## Ondersteuningsstructuur

### 2.1 Onderwijsondersteuningsstructuur

Een goede ondersteuningsstructuur begint bij de medewerkers van de organisatie. Bij Yulius Onderwijs zijn verschillende betrokken en enthousiaste experts werkzaam. Elke locatie wordt aangestuurd door een locatiemanager als onderwijskundig leider, daarbij ondersteund door een orthopedagoog als inhoudelijk beleidsmaker. Iedere leerling heeft een vaste leerkracht/ docent en/of mentor. Deze kan worden bijgestaan door klassen- of (technisch) onderwijsassistenten. Daarnaast kan iedere locatie gebruik maken van de expertise van een intern begeleider. Een aantal locaties biedt naast genoemde ondersteuning bijvoorbeeld (motorische) remedial teaching en diverse trainingen als 'Ik ben speciaal' en 'Rots en water' aan. Meer informatie hierover is te vinden in de locatiegids van de desbetreffende locatie. De locatiegidsen zijn te downloaden via [www.yulius.nl/onderwijs](http://www.yulius.nl/onderwijs).

Onze medewerkers inspireren leerlingen en leren hen weer leren. Dat valt soms niet mee, gelet op de bijzondere doelgroep van leerlingen met een psychiatrische stoornis die extra didactische en pedagogische kwaliteiten vereist. Onze leerkrachten, betrokken en deskundige mensen die met open vizier de uitdaging aangaan, werken blijvend aan het vergroten van hun competenties. Daartoe heeft Yulius Onderwijs een Integraal Personeelsbeleid (IPB), waarmee de inzet, kennis en bekwaamheden van de medewerkers en de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school regelmatig en systematisch worden afgestemd. Daarbij wordt een samenhangend geheel van instrumenten, workshops en andere vormen van ondersteuning ingezet. Nieuwe medewerkers volgen verplicht deskundigheidsbevordering gericht op psychopathologie en leren leren van leerlingen met een psychiatrische stoornis of gedragsstoornis. Tevens worden zij getraind in preventie van en omgaan met agressie. Voor alle onderwijzend medewerkers wordt daarnaast intervisie en collegiale consultatie op locatie georganiseerd. Dit alles wordt ondersteund door de Yulius Academie.

#### Toelatingsprocedure

Om toegelaten te worden tot een onderwijslocatie van Yulius Onderwijs, dient een leerling te beschikken over een geldige Toelaatbaarheidsverklaring. Indien ouders geïnteresseerd zijn in een lesplek op een Yulius Onderwijslocatie voor hun kind, kunnen zij hem of haar aanmelden bij deze locatie of bij Bureau Instroom. Als de leerling op het regulier onderwijs zit, moet de huidige school eerst een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij het Samenwerkingsverband aanvragen alvorens ouders hem/haar kunnen aanmelden. Als de TLV al in aanvraag is, kan de leerling al wel worden aangemeld.

Voor aanmelding ontvangen ouders een aanmeldformulier en sturen dit ingevuld op naar Bureau Instroom, al dan niet met aanvullende informatie, zoals stukken van school. De huidige (cluster 4-)school kan daartoe een leerlingdossier samenstellen. Indien nodig vraagt Bureau Instroom aanvullende stukken op bij de huidige school of het Samenwerkingsverband.

Vervolgens controleert Bureau Instroom het dossier op compleetheid. Een orthopedagoog maakt een samenvatting van het dossier. Vervolgens wordt de aanmelding besproken en geeft Bureau Instroom advies over de locatie. Bureau Instroom houdt contact met de locaties en zodra er een vrije lesplek beschikbaar is, worden de leerlingen en zijn of haar ouders uitgenodigd voor een intakegesprek. Als het intakegesprek goed is verlopen, volgt een officiële inschrijving en kan de leerling starten op de nieuwe school.

Naast leerlingen met een geldige TLV kunnen ook leerlingen worden toegelaten tot ons onderwijs die in behandeling zijn bij een zorginstelling waarmee Yulius samenwerkt.

### Leerlingenzorg

Om de leerlingenzorg aan de leerlingen op de locatie goed vorm te kunnen geven, heeft elke locatie een Commissie voor de Begeleiding (CvB). Deze CvB stuurt de leerlingenzorg op de locatie aan. Om de leerlingenzorg goed vorm te geven, wordt het onderwijs- en ondersteuningsaanbod op klassenniveau van elke locatie vastgelegd in een groepsplan. Op leerlingniveau wordt een ontwikkelperspectief vastgesteld, dat op basis van een aantal elementen een inschatting geeft van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. In onderstaande alinea's is een en ander nader uitgewerkt.

### Commissie voor de Begeleiding (CvB)

De CvB bestaat uit de locatiemanager, de orthopedagoog en de intern begeleider van de locatie, de vaste leerkracht of mentor van de leerling en de schoolarts. Indien nodig kan ook een leerplichtambtenaar, schoolmaatschappelijk werk en/of de wijkagent aansluiten.

De CvB is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en het leerklimaat binnen de locatie. De locatiemanager heeft hierbij de rol van onderwijskundig leider, de orthopedagoog is adviseur rondom de (ortho)pedagogische aanpak van leerlingen en kan daartoe bijvoorbeeld orthopedagogisch of -didactisch (vervolg)onderzoek uitvoeren. De intern begeleider is verantwoordelijk voor de (ortho)didactische begeleiding van de leerlingen.

Bij de start van een leerling stelt de CvB aan de hand van het dossier een integratief beeld van de leerling vast. Ook stelt de CvB een handelingsvoorstel op voor het kind. Op basis daarvan wordt de leerling in een passende groep geplaatst. Onder verantwoordelijkheid van de CvB heeft de leerkracht of mentor voor de klas een groepsplan opgesteld. Voor de desbetreffende leerling beschrijft hij het ontwikkelperspectief en de eventuele uitzonderingen op het groepsplan (zie hieronder). De CvB evalueert ten minste twee keer per jaar het onderwijs en de ontwikkeling van de leerlingen. Voor elk nieuw schooljaar wordt een nieuw groepsplan en eventueel bijgesteld ontwikkelperspectief opgesteld.

Als een leerling extra zorg nodig heeft, of er is meer onderzoek nodig, dan kan de leerkracht of mentor hierbij de hulp van de CvB inroepen. De CvB kan indien nodig ondersteuning aanvragen bij de Adviescommissie Leerlingenzorg. Voordat de CvB een leerling inbrengt tijdens een AL-vergadering, vraagt zij hiervoor toestemming van de betreffende ouders.

### Het Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Een ontwikkelingsperspectief is een inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling voor een bepaalde, langere periode en geeft het verwachte uitstroomniveau van de leerling weer. Het dient binnen het (v)so binnen zes weken na plaatsing te worden opgesteld en vastgesteld door de CvB.

Een OPP bestaat uit twee componenten:

- de beginsituatie van de leerling, inclusief belemmerende en bevorderende factoren;
- de plaatsing in een leerroute op basis van een verwacht uitstroomniveau.

Het OPP moet wettelijk gezien minimaal een keer per jaar met de ouders worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Yulius evalueert het OPP minimaal twee keer per jaar, zodat er eerder ingegrepen kan worden wanneer de ontwikkeling van de leerling niet volgens verwachting verloopt.

Yulius Onderwijs begeleidt de leerling aan de hand van het OPP en volgt of deze zich conform dit perspectief ontwikkelt. Het OPP is dus sturend voor het aanbod; de uitstroombestemming bepaalt welke leerroute en wijze van aanbod er worden ingezet om de geplande perspectieven te behalen.

Bij Yulius Onderwijs is het OPP gekoppeld aan het groepsplan.

De leerkracht of mentor bespreekt het plan met de leerling en/of zijn of haar ouders/ verzorgers. Opmerkingen en afspraken met betrekking tot inbreng van ouders/ verzorgers worden indien mogelijk in het OPP verwerkt. De leerkracht of mentor evalueert het plan twee tot drie keer per jaar met de leerling en/of zijn of haar ouders/ verzorgers en past het zo nodig aan. Daarbij worden naast de vorderingen van de leerling ook de inbreng van de leerkracht meegenomen, evenals de invloed van diens handelen op de vorderingen van de leerling. Aan het eind van het schooljaar wordt een voortgangsadvies gegeven.

### Het groepsplan

Ieder schooljaar stelt elke leerkracht of mentor voor zijn/haar klas een groepsplan op, onder verantwoordelijkheid van de CvB. Groepsplannen zijn zowel pedagogisch als didactisch van aard en benoemen activiteiten voor zowel de hele groep als voor subgroepen. Voor een groep kinderen worden haalbare doelen gesteld, zowel voor schoolse vakken als op sociaal-emotioneel vlak, en naar verwachting succesvolle leerroutes uitgestippeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de door de CED-Groep ontwikkelde leerlijnen.

Ook aanwijzingen over de omgang met individuele leerlingen zijn in het groepsplan opgenomen. Individuele aanpassingen op het groepsplan zijn beschreven in het OPP van de betreffende leerling. Daarnaast kunnen ook activiteiten buiten de groep

opgenomen worden (zoals remedial teaching, therapieën). Verder wordt beschreven wat er eventueel van ouders/verzorgers wordt verwacht in de begeleiding van de leerling. Het groepsplan is het belangrijkste planningsdocument voor de leerkracht.

### Ouderbetrokkenheid

Voor Yulius Onderwijs zijn ouders/verzorgers een belangrijke partner. Zij kennen hun kind het best en kunnen belangrijke handvatten bieden voor de omgang met hun kind. Deze kennis willen we optimaal benutten. Bovendien is de betrokkenheid van ouders van essentieel belang voor het onderwijsleerproces. Onderzoek heeft uitgewezen dat betrokkenheid van ouders de schoolprestaties van leerlingen positief beïnvloedt. Gedurende de schoolloopbaan van elke leerling betrekken we ouders op velerlei manieren bij het onderwijs. Zo voeren we met alle ouders een uitgebreid intakegesprek en vinden er periodiek OPP- en voortgangsbesprekingen plaats. Daarnaast wordt algemene informatie gegeven in de schoolgids, op de website en in de nieuwsbrieven.

Alle overige contacten met ouders zijn zoveel mogelijk op maat. Leerlingen in het speciaal onderwijs gaan niet altijd in hun woonplaats naar school. Sommige leerlingen wonen bovendien tijdelijk niet thuis, maar zijn opgenomen voor behandeling. De fysieke afstand tussen ouders en school is of lijkt hierdoor soms groter dan voor ouders met kinderen in het regulier onderwijs. We hebben daarom tussen de formele gesprekken door regelmatig contact met ouders, afhankelijk van het onderwerp en de behoefte per telefoon, e-mail of in een persoonlijk gesprek. Deze contacten kunnen gaan over iets vervelends wat er die dag gebeurd is op school, maar we vinden het ook belangrijk om hele positieve ervaringen met ouders te delen. Op deze manier proberen we ouders zo goed mogelijk op de hoogte te houden én van hun ervaringsdeskundigheid gebruik te maken.

## 2.2 Planmatig werken: het sturen en volgen van de ontwikkeling van onze leerlingen

### Handelingsgericht en planmatig werken

Het uitgangspunt voor ons onderwijs is het 'handelingsgericht werken'. Dit is een systematische, doelgerichte methode waarbij de onderwijsbehoefte van de leerling centraal staat. Leerkrachten, orthopedagogen en anderen in de omgeving van het kind werken constructief samen aan de hand van het OPP van de leerlingen. In het groepsplan staat hoe het onderwijs in de groep gepland is binnen de verschillende vak- en vormingsgebieden. In het Individueel plan staat beschreven welke individuele aanpassingen er voor een leerling nodig zijn.

### Werken volgens kerndoelen en leerlijnen met het Onderwijscontinuüm

We werken toe naar de kerndoelen zoals die door het ministerie van OCW zijn opgesteld. Voor het speciaal onderwijs zijn er ook kerndoelen voor leergebieden als sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en arbeidsparticipatie. We werken daartoe op elke locatie met de door de CED-Groep uitgewerkte leerlijnen voor het speciaal onderwijs. Een leerlijn is een praktisch hulpmiddel om het onderwijs inhoudelijk vorm te geven. Het gaat om de doelen waaraan het onderwijs achtereenvolgens werkt om een einddoel te bereiken.

Leerlijnen maken het gemakkelijker om gestructureerd de kerndoelen te behalen. We hebben echter te maken met leerlingen met verschillende leerstijlen, instructiebehoeften en leertempo. Om daaraan recht te doen, werken we conform het principe van het onderwijscontinuüm. De kern daarvan is dat we gegevens als informatie uit het leerlingvolgsysteem, inclusief de uitstroom- en ontwikkelingsperspectieven van onze leerlingen, benutten om sturing te geven aan de kwaliteit van ons onderwijs. Per leerlijn hebben we een reeks onderwijsarrangementen samengesteld. Een arrangement beschrijft de aanpak voor een groep leerlingen met dezelfde onderwijsbehoefte. Het niveau van de leerling en de uitstroombestemming bepalen in welk arrangement de leerling terecht komt. De leerroute tussen in- en uitstroom wordt daarmee duidelijk. Per klas werken we met maximaal drie arrangementen (basis, verdiepend en intensief). Daarnaast gaan we uit van het zogenaamde 'dakpanmodel', zodat de diverse leerlijnen van de verschillende onderwijsniveaus waar mogelijk op elkaar aansluiten, bijvoorbeeld bij de overgang van so naar vso.

Naast genoemde leerlijnen worden er op verschillende locaties trainingen aangeboden voor het verbeteren van sociale vaardigheden en de weerbaarheid van onze kwetsbare leerlingen. Denk bijvoorbeeld aan 'Rots en water' en de Kanjertraining. Meer hierover is te vinden in de locatiegidsen van de locaties van Yulius Onderwijs.

### Leerlingvolgsysteem met meetbare toetsen

De vorderingen van onze leerlingen worden gemeten aan de hand van passende toetsen en worden bijgehouden in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys/ SOMtoday. We werken zowel met methodegebonden als met methode-onafhankelijke toetsen, bijvoorbeeld van Cito.

Ook de SCOL SO (Sociale Competentie Observatie Lijst voor Speciaal Onderwijs) van de CED Groep is op de meeste locaties geïmplementeerd<sup>4</sup>. Met de SCOL-scores brengen we de sociale competentie van onze leerlingen systematisch in kaart. Daarbij voeren de leerkrachten observaties uit van de leerlingen en voeren ze individuele gesprekken met de leerlingen.

---

<sup>4</sup> Op de overige locaties is een vergelijkbaar instrument in gebruik

## 2.3 Basiskwaliteit van het onderwijs

Yulius Onderwijs valt onder het toezichtkader voor het speciaal onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs. De criteria die gelden voor het speciaal onderwijs komen goeddeels overeen met de criteria voor het regulier onderwijs, maar er zijn ook duidelijke verschillen. Zo ligt bij het speciaal onderwijs veel meer accent op de niet-cognitieve elementen van het onderwijs zoals veiligheid, een (ortho)pedagogische afstemming op gedrag en het ontwikkelen van competenties.

Alle locaties beschikken over een basisarrangement. Daarmee is voldaan aan een belangrijke doelstelling uit ons Schoolplan: 'voldoen aan de criteria die nodig zijn voor het behalen van een basisarrangement'.

Yulius Onderwijs is daarnaast initiatiefnemer van de inmiddels vastgestelde Landelijke Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs (KSO) en heeft in 2015 het certificaat behaald. Met dit certificaat, vergelijkbaar met ISO of HKZ, laten we zien dat wij onze kwaliteit planmatig op orde houden en in alles de leerling centraal stellen.

## 2.4 Verbinding met onderwijs- en zorgpartners

### Samenwerking met onderwijspartners

In het kader van passend onderwijs onderhouden we nauwe contacten met de 14 samenwerkingsverbanden waarbij we zijn aangesloten. We maken afspraken over het afstemmen van ons aanbod op de vragen vanuit het samenwerkingsverband en over de plaatsing van leerlingen. Datzelfde geldt voor de andere reguliere en speciale scholen die er deel van uitmaken. Zo werken we samen aan het onderwijsaanbod dat nodig is om alle leerlingen een passende plek te bieden. We streven ernaar de komende jaren nieuwe of intensievere vormen van samenwerking tot stand te brengen. Dit in lijn met passend onderwijs.

Onze locaties zijn als volgt gepositioneerd, zodat de structuur van de organisatie goed aansluit op de vraag vanuit de samenwerkingsverbanden:

Locaties:	Samenwerkingsverband
So: · De Wilgen · De Atlas Profiel: Regulier en LVG	* RibA * PO Dordrecht
Regio vso-Dordrecht: · Drechtster College · 't Tij Profiel: AGL-BB-KB-TL-Havo/Vwo	*VO Dordrecht
Regio vso-West: · De Gaard · Ilex College Profiel: BB-KB-TL	* Voorne-Putten Rozenburg * Nieuwe Waterweg Noord
Regio vso-Koers VO: · Discovery College · Heer Bokel College Profiel: AGL-BB-KB-TL-Havo/Vwo	* Koers VO
Regio vso: · de Fjord · MFC Brainpark · Lingewaal College Profiel: AGL-TL-havo-MBO	* Koers VO * PasVORM

### Samenwerking met zorgpartners

We verwachten dat de komende jaren een toenemend aantal leerlingen met onderwijsbelemmeringen opgevangen kan worden in het regulier onderwijs. De leerlingen die dan nog wel aangewezen blijven op het speciaal onderwijs, zullen een complexere zorgvraag hebben. Om ze goed te ondersteunen, gaat Yulius Onderwijs nauwer gaan samenwerken met zorg, zowel in Yulius-verband als met andere zorginstellingen, en waar nodig nieuwe onderwijszorgarrangementen ontwikkelen. Een onderwijszorgarrangement richt zich op leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften waarin de reguliere school niet alleen kan voorzien. Onderwijs en psychiatrie werken hierbij samen in een integraal programma voor specifieke (groepen) leerlingen. Dit vanuit de overtuiging en ervaring dat een geïntegreerd aanbod meer is dan de som der delen en beter recht doet aan specifieke onderwijszorgbehoeften.

Bij Yulius slaan Onderwijs en KJPA (Kinder- en Jeugdpsychiatrie en ASS) hierbij de handen ineen. Multidisciplinaire teams dragen samen bij aan een krachtige regio. Dit moet leiden tot participatie en zelfredzaamheid van leerlingen op de langere termijn.

Overige zorginstellingen waarmee Yulius Onderwijs samenwerkt, zijn:

- Aan cliënten van *Lucertis Kinder- en Jeugdpsychiatrie* biedt Yulius onderwijs op locatie De Fjord in Capelle aan den IJssel.
- Locatie dagbehandeling MFC Brainpark in Rotterdam verzorgt onderwijs voor cliënten van *Pameijer*.



# 3

## Conclusies en ambities

Om daadwerkelijk passend onderwijs te kunnen bieden aan alle leerlingen met een zorgvraag, is het ook van belang te komen tot een dekkend (speciaal) onderwijsaanbod in elke regio of samenwerkingsverband. Om dit te kunnen bereiken, is het van belang intensiever samen te gaan werken met andere onderwijs- en zorgpartners uit het speciaal en regulier onderwijs.

Alleen door samen te werken kan goed worden ingespeeld op de vraag naar speciaal onderwijs in de regio's en samenwerkingsverbanden. Zo kan worden voorkomen dat leerlingen buiten de boot vallen of vastlopen. Door tijdig in te grijpen met een passend traject willen we voorkomen dat leerlingen permanent ondersteund moeten worden vanuit het speciaal onderwijs.

Yulius Onderwijs heeft de ambitie om in Zuid-Holland Zuid adequaat en dekkend onderwijs en ondersteuning te bieden aan leerlingen met een psychiatrische stoornis en/of een gedragsstoornis. Dat doen we met onderwijs op onze locaties, waar we iedere leerling tijdig een passend onderwijs-zorgarrangement willen bieden. En door samen te werken met onze (speciaal) onderwijspartners als Horizon en SPON.

In zijn algemeenheid geldt dat het onderwijs van Yulius in 2015 laagdrempelig is en snel toegankelijk. Waar nodig en mogelijk bieden we leerlingen handvatten die hen zo snel mogelijk weer op weg helpen. Dat kan tijdelijke plaatsing op een locatie van Yulius Onderwijs zijn, of een gezamenlijke aanpak van speciaal en regulier onderwijs. Voorop staat dat het belang van de individuele leerling; op welke manier kan hij/zij optimale onderwijsresultaten behalen, en daarmee maximaal participeren in de maatschappij?

### Strategische speerpunten

In het Schoolplan 2015-2018 'Samenwerken aan passend onderwijs' hebben we onze ambities en speerpunten geschetst. Hieronder vindt u de belangrijkste speerpunten in een notendop.

#### Beleid

- Yulius Onderwijs is een sociaal veilige school, voor leerlingen, medewerkers en ouders/ verzorgers. Daartoe is PBS succesvol geïmplementeerd op alle locaties;
- We hebben zodanig bijgedragen aan de deskundigheidsbevordering van onderwijsprofessionals in het regulier onderwijs dat zij in staat zijn de extra ondersteuning te bieden zoals beschreven in de ondersteuningsprofielen per samenwerkingsverband;

- Binnen elk samenwerkingsverband waarin we een locatie hebben, bieden we alle relevante onderwijsniveaus, waar mogelijk in symbiose met het regulier onderwijs;

#### Primair Proces

- we hebben vastgesteld wanneer ons onderwijs ‘excellent’ is, en we voldoen aan dit predicaat;
- we hebben met alle samenwerkingsverbanden waarin we participeren afspraken gemaakt over terugplaatsing en nazorg van leerlingen, om de terugkeer zo goed mogelijk te laten verlopen;

#### Mensen

- We zorgen ervoor dat onze medewerkers goed opgeleid zijn, zodat zij handelingsbekwaam zijn in de uitvoering van hun werk.
- We zorgen ervoor dat de door medewerkers ervaren werkdruk op een acceptabel niveau is en dat onze medewerkers vitaal blijven;

#### Organisatie

- De overhead binnen Yulius Onderwijs is efficiënt en effectief ingericht. Een zo groot mogelijk deel van ons budget gaat rechtstreeks naar de klas; de overhead draagt bij aan de ontwikkeling van onze onderwijskwaliteit.
- Yulius Onderwijs is stevig gepositioneerd in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De organisatie is zo ingericht dat we kunnen inspelen op de inhoudelijke vragen die aan ons worden gesteld;
- Yulius Onderwijs is een moderne onderwijsorganisatie die optimaal gebruik maakt van de mogelijkheden die ICT ons daarbij biedt;
- We zorgen ervoor dat we flexibel kunnen inspelen op de ontwikkelingen rond passend onderwijs, met name veranderingen in de doelgroep en schommelingen in het aantal leerlingen

#### Partners

- Met alle samenwerkingsverbanden waarin we participeren hebben we de samenwerkingsafspraken wat betreft in- en uitstroom van leerlingen geoptimaliseerd. Daardoor kunnen we elke leerling met een TLV plaatsen en voldoen we aan de doelstelling uit het Toronto Pact;
- We hebben, in samenwerking met divisie KJPA van Yulius, onderwijszorgarrangementen op maat ontwikkeld. Hierdoor krijgt iedere leerling op elke locatie van Yulius Onderwijs de zorg die hij of zij nodig heeft;
- We bieden twee typen onderwijszorgarrangement:
  - integrale, intensieve en specialistische onderwijszorgprogramma's onder één dak;
  - hoogwaardige ondersteuning en begeleiding van gezinnen, scholen en maatschappelijke organisaties in de regio.

# 4

## Samenvatting

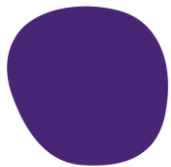
### Onderwijs:

- We bieden onderwijs aan leerlingen van 4 tot ongeveer 18 jaar met psychiatrische problematiek op 11 locaties in de regio Zuid-Holland Zuid. Zij beschikken over een geldige toelaatbaarheidsverklaring, of zijn in behandeling zijn bij een zorginstelling waarmee Yulius Onderwijs samenwerkt.
- Bij Yulius Onderwijs kunnen leerlingen onderwijs volgen in de uitstroomprofielen vervolgonderwijs en arbeidstoeleiding op het niveau van het basisonderwijs, praktijkonderwijs, alle leerwegen van het vmbo, havo en vwo.
- Yulius is een onderwijsinstelling op algemeen bijzondere grondslag.
- Op iedere locatie wordt de leerlingenzorg aangestuurd door een Commissie voor de Begeleiding (CvB), bestaande uit een locatiemanager, een orthopedagoog, een intern begeleider en een schoolarts, waar nodig aangevuld met andere professionals.
- Elke leerling heeft een ontwikkelingsperspectief (OPP). Voor elke klas of groep is het onderwijs- en ondersteuningsaanbod daarnaast vastgelegd in een groepsplan.
- Het opstellen van OPP gebeurt in overleg met de ouders; voor Yulius Onderwijs zijn ouders/verzorgers namelijk een belangrijke partner. Zij kennen hun kind het best en kunnen belangrijke handvatten bieden voor de omgang met hun kind.
- Het uitgangspunt voor ons onderwijs is het 'handelingsgericht werken'. Dit is een systematische, doelgerichte methode waarbij de onderwijsbehoefte van de leerling centraal staat.
- We werken toe naar de kerndoelen zoals die door het ministerie van OCW zijn opgesteld. Voor het speciaal onderwijs zijn er ook kerndoelen voor leergebieden als sociaal-emotionele ontwikkeling, leren leren en arbeidsparticipatie. We werken daartoe op elke locatie met de door de CED-Groep uitgewerkte leerlijnen voor het speciaal onderwijs.
- De leerlingen van Yulius Onderwijs hebben verschillende leerstijlen, instructiebehoeften en leertempo. Om daaraan recht te doen, werken we conform het principe van het onderwijscontinuüm. Per leerlijn is een reeks onderwijsarrangementen samengesteld. Per klas werken we met maximaal drie arrangementen. Daarnaast gaan we uit van het zogenaamde 'dakpanmodel', zodat de diverse leerlijnen van de verschillende onderwijsniveaus waar mogelijk op elkaar aansluiten.
- Daarnaast worden er op verschillende locaties trainingen aangeboden voor het verbeteren van sociale vaardigheden en de weerbaarheid van onze kwetsbare leerlingen.

- De vorderingen van onze leerlingen worden gemeten aan de hand van methodegebonden en methode-onafhankelijke toetsen en worden bijgehouden in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys/ SOMtoday. Ook de SCOL SO is op de meeste locaties geïmplementeerd.

#### En verder

- Yulius Onderwijs valt onder het toezichtkader voor het speciaal onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs. Alle locaties beschikken over een basisarrangement. Daarnaast is Yulius Onderwijs gecertificeerd conform de landelijke kwaliteitsnorm voor het speciaal onderwijs.



# Bijlage I: Onderwijslocaties van Yulius

Locatie	Adres	Postcode, Plaats	Omvang <sup>5</sup>	Onderwijsniveau(s)
so				
De Atlas, so	Wielingenstraat 103	3313 EV Dordrecht	86	Groep 1-8
De Wilgen, so	Boerhaavelaan 2	2992 KZ Barendrecht	153	Groep 1-8 & LVG- klassen
Vso Dordrecht				
Het Tij	Groenedijk 49	3311 DB Dordrecht	156	Vmbo-tl, havo, vwo
Drechtster College	Atmosfeerstraat 32	3328 GD Dordrecht	97	Praktijkonderwijs, vmbo-b, -k
Vso West				
Ilex College, vso	Burg. v. Haarenlaan 1155	3118 GC Schiedam	80	Vmbo-b, -k, -tl.
De Gaard, vso	Bessengaard 93a	3206 AG Spijkenisse	97	Vmbo-b, -k, -tl
Vso Koers VO				
Discovery College, vso	Dennenhout 1	2994 GC Barendrecht	142	Praktijkonderwijs, AGL, vmbo-b, -k, -gl, -tl.
Heer Bokel College, vso	Heer Bokelweg 260	3032 AD Rotterdam	127	havo/ vwo
Vso				
Dagbehandeling MFC Brainpark, vso	K.P. v/d Mandelelaan 20	3062 MB Rotterdam	43	Praktijkonderwijs
De Fjord, vso	Poortmolen 121	2906 RN Capelle a/d IJssel	49	Vmbo-tl, MBO
Lingewaal College, vso	Merwedekanaal 8a	4206 BC Gorinchem	54	Vmbo-tl en havo (profielen C&M, E&M)

<sup>5</sup> De omvang is het leerlingaantal van de desbetreffende locatie per 01-10-2014.



## Yulius

### Directie Yulius Onderwijs

Kromhout 170

3311 RJ Dordrecht

T. 088-4056401

E. [Directie.onderwijs@yulius.nl](mailto:Directie.onderwijs@yulius.nl)

BRIN-nr: 01UC

Algemeen bijzonder onderwijs

### Servicecentrum Yulius Onderwijs

*(voor alle vragen m.b.t. instroom en inschrijving)*

T. 088-4056410

E. [leerlingadministratie@yulius.nl](mailto:leerlingadministratie@yulius.nl)

E. [bureau.instroom@yulius.nl](mailto:bureau.instroom@yulius.nl)